

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Sžo/2/2015
Identifikačné číslo spisu:	6014201033
Dátum vydania rozhodnutia:	28.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:6014201033.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8 - 10, IČO: 30 807 484, proti žalovanej: JUDr. Ing. Veronika Škodová, PhD., so sídlom v Banskej Bystrici, Komenského č. 18/B, správkyňa konkurznej podstaty úpadcu KOPAST s.r.o. „v konkurze“, so sídlom vo Zvolene, Môťovská cesta č. 276/8450, IČO: 36 048 666, o určenie popretej pohľadávky, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 3. novembra 2014, č. k. 24S/102/2014-45, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 3. novembra 2014, č. k. 24S/102/2014-45 z r u š u j e .

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v konaní o určenie poradia, výšky a právneho dôvodu pohľadávky uložil žalobkyni, aby v lehote 15 dní od doručenia uznesenia zložila na účet krajského súdu preddavok na trovy konania vo výške 309,35 eur pod následkom zastavenia konania.

Z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že krajský súd v zmysle § 32 ods. 11 vety prvej zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákona č. 7/2005 Z. z.“) vychádzajúc z aplikačnej praxe súdov, že hodnotu práva v konaní o určenie popretej pohľadávky nie je možné vyjadriť v peniazoch, určil základnú sadzbu tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby podľa § 11 ods. 1 písm. a/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, vo výške jednej trinástiny výpočtového základu, čo predstavuje suma 61,87 eur. Keďže preddavok na trovy konania podľa § 32 ods. 11 veta prvá zákona č. 7/2005 Z. z. je určený ako päťnásobok tejto základnej sadzby, predstavuje preddavok čiastku 309,35 eur.

Proti uzneseniu krajského súdu podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie. Poukázala na § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, podľa ktorého je od súdnych poplatkov oslobodená. Namietala, že krajský súd pri rozhodovaní o zložení preddavku mal vziať do úvahy aj samotnú podstatu preddavkov na trovy konania. Súd mal podľa nej

postupovať zdržanlivo a neurčitý právny pojem nevykladať reštriktívne s cieľom zaťažiť preddavkovou povinnosťou účastníka konania, ktorý je orgánom verejnej moci, napojeným na štátny rozpočet. Žiadala, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a určil, že povinnosť žalobkyne zložiť preddavok na trovy konania je nezákonná.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu bez pojednávania v súlade s § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Podľa § 32 ods. 11 zákona č. 7/2005 Z. z., súd uloží navrhovateľovi a odporcovi, ktorým je popierajúci veriteľ, zložiť preddavok na trovy konania vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny za päť úkonov právnej služby podľa osobitného predpisu. Ak navrhovateľ preddavok nezloží, súd konanie zastaví. Ak popierajúci veriteľ preddavok nezloží, súd v konaní o určení popretej pohľadávky rozhodne, že popretie pohľadávky je neúčinné.

Používajúc gramatický výklad uvedeného ustanovenia, dospel odvolací súd k záveru, že prvostupňový súd je povinný uložiť povinnosť zložiť preddavok na trovy konania iba v prípade, ak sú účastníkmi konania navrhovateľ určenia popretej pohľadávky a zároveň veriteľ, ktorý pohľadávku poprel ako odporca. Zákon však neoprávňuje konajúcemu súdu ukladať povinnosť zložiť preddavok na trovy účastníkom za iných okolností, napr. ako v žalobcovom prípade, keď na strane odporcu nie je popierajúci veriteľ, ale správca konkurznej podstaty. Keďže potom aj súd ako štátny orgán môže konať len v rozsahu a spôsobom, ktorý mu ustanoví zákon, nie je možné analógiou rozširovať poplatkovú povinnosť na okolnosti iné, ako keď je na strane odporcu veriteľ popierajúci pohľadávku.

K totožnému záveru je možné dospieť výkladom teleologickým, keď ust. § 32 ods. 11 bolo do zákona č. 7/2005 Z. z. doplnené zákonom č. 348/2011 Z. z., ktorým sa menil a doplňal zákon č. 7/2005 Z. z. s účinnosťou od 1. januára 2012.

Úmyslom zákonodarcu, prezentovaným v dôvodovej správe k návrhu tohto zákona, bolo okrem iného, umožniť veriteľom popierať pohľadávky iných veriteľov so súčasným zavedením prekážok obmedzujúcich zneužívanie tohto práva.

Podľa právnej úpravy zákona č. 7/2005 Z. z. platnej do 31. decembra 2011, oprávnenie popierať pohľadávky patrilo výlučne správcovi konkurznej podstaty. Nová právna úprava v znení zákona č. 348/2011 Z. z. poskytla s účinnosťou od 1. januára 2012 právo popierať pohľadávky aj veriteľom, pričom pre účinné popretie pohľadávky veriteľom zákon vyžaduje okrem zrozumiteľnosti tohto úkonu a jeho podania na predpísanom tlačive aj zloženie preddavku na prípadné trovy konania.

S poukazom na vyššie uvedené je nepochybné, že ustanovenie § 32 ods. 11 zákona č. 7/2005 Z. z. bolo zavedené v súvislosti s oprávnením veriteľov popierať pohľadávky iných veriteľov, ako prostriedok ochrany pred zneužívaním tohto oprávnenia veriteľmi. Nie je teda aplikovateľné na prípad, keď pohľadávka veriteľa bola popretá samotným správcom.

Záverom tiež odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že výklad § 32 ods. 11 zákona č. 7/2005 Z. z. tak, ako bol vykonaný krajským súdom, nie je možné prijať ani z dôvodu ústavnej konformity výkladu zákonov, konkrétne zachovania princípu „rovnosti zbraní“. V zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd jednou zo všeobecných záruk spravodlivého prejednávania vecí pred súdom je zásada „rovnosti zbraní“. Táto zásada zabezpečuje, aby v súdnom konaní mali jeho účastníci rovnaké postavenie. „Rovnosť zbraní“, spočívajúca v rovnakom postavení účastníkov súdneho konania sa prejavuje v procesnoprávnom postavení účastníkov konania, v spôsobe a v rozsahu dokazovania a v iných oblastiach spojených so súdnym uplatňovaním práva. Existenciu povinnosti zložiť preddavok na trovy konania potom síce nebude možné samu o sebe považovať za prekážku v prístupe k súdu, avšak neexistuje žiaden relevantný dôvod, prečo by táto mala zaťažovať iba jedného účastníka konania. Keďže však správca konkurznej podstaty preddavok na trovy konania platí, nie je povinný, z dôvodu proporcionality a zachovania princípu rovnosti zbraní, bude potom potrebné, aby ani navrhovateľ v

konaniach, kde je protistranou správca, nebol zaväzovaný na zloženie preddavku na trovy konania.

Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie krajského súdu podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. zrušil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.